

Tot voor kort ging iedereen gewoon naar kantoor, vandaag trekken freelancers en telewerkers steeds vaker naar de koffiebar of de coworkingplek. Wat zoeken ze daar precies? Betere koffie, ongetwijfeld. Maar misschien zijn er ook grenzen aan het thuiswerk. Filip Tiels

Het aantal zelfstandigen neemt toe, het telewerken zit in de lift. Steeds minder mensen brengen nog de hele week door op kantoor. Voor al die zelfstandigen en digitale nomaden zijn de koffiebars en coworkingkantoren een welgekomen alternatief. Want godganse dagen alleen werken aan de keukentafel thuis, met enkel de kat of kanarie als gezelschap, is niet voor iedereen weggelegd.

Schrijfster Fleur Pierets is zo iemand die je vier of vijf dagen per week kunt vinden in een van haar vaste Antwerpse koffiebars: Revis-ta, Caffènation, St. Vincents of Cesar. 'Dan sta ik 's ochtends op en denk ik: hm, naar welk kantoor zal ik vandaag eens gaan? (lacht) Ik houd van de persoonlijke omgang die er heerst: de barista's weten wat ik graag drink en eet. Tegelijk vind ik een koffiebar fijner dan vaste coworkingplekken, omdat er vreemden zitten in plaats van dezelfde freelancers. Ik hou wel van die afstandelijkheid.'

Working apart together: voor Pierets werkt het motiverend én troostend. Vorig jaar overleed haar vrouw, Julian P. Boom, met wie ze in 24 landen wilde trouwen. Het boek over hun relatie, dat dit najaar verschijnt, schreef ze in koffiebars. 'Toen Julian er nog was, schreven we altijd samen thuis. Maar na haar dood liep ik thuis tegen de muren op. In koffiebars werken is een goede manier om me niet af te sluiten van de realiteit.'

Het gebeurt regelmatig dat andere koffiebarbezoekers haar aanspreken, ook al kent Pierets hen vaak niet. 'Dan vragen mensen hoe het nu met me gaat, omdat ze mijn verhaal kennen. Ongelooflijk lief.' Of ze dat nooit vervelend vindt? 'Op de moeilijke dagen wel. Dan is het een goede oefening in me niet aanstellen. (lacht) Maar ik ben er vooral dankbaar voor.'

Hele dag in pyjama

Wanneer filmregisseur Cecilia Verheyden niet op de set staat, spendeert ze veel tijd aan research en scenario's. 'Dat zijn vaak lange, eenzame periodes. Je staat op, begint te werken en aan het einde van de dag heb je geen mensen gezien. Of je loopt de hele dag in je pyjama rond en stelt alles uit. Ik ben veel productiever met anderen om mij heen. Zien werken doet werken. Voor freelancers zijn koffiebars dan ook een prima uitvinding.'

Terwijl Pierets en Verheyden vooral de leegte thuis zo vervelend vinden, geldt voor freelance-auteur Bieke Purnelle net het omgekeerde. 'Thuis schreeuwt alles om aandacht: een vuil fornuis, de stapel afwas, de kinderen... Koffiebars schreeuwen alleen maar: lekkere koffie!' (lacht) Volgens Purnelle - ook parttime directeur van Rosa, het kenniscentrum voor gender en feminisme - speelt dat effect extra voor vrouwen. 'Virginia Woolf schreef het al in A room of one's own: vrouwen hebben een eigen kamer nodig om te schrijven, omdat ze anders geen rust vinden. Voor veel vrouwen met kroost is die andere kamer de koffiebar.'

Cecilia Verheyden heeft daar nu een originele oplossing voor gevonden. Toen ze anderhalf jaar geleden haar appartement inruilde voor een groter huis nabij de Leuvense ring, bouwde ze haar gelijkvloers om tot kantoorruimte en startte er meteen een coworkingplek: Studio Bodart. 'Ik verhuur aan andere creatieve freelancers met wie er een klik is: architecten, copywriters, fotografen... Ik vind het belangrijk dat de plek voor hen niet te privé aanvoelt, maar toch huiselijk genoeg is. Andere coworkings vind ik meestal te zakelijk en onpersoonlijk.'

Niet alleen voor yuppies

Internationale coworkingketens zoals Regus en bedrijven als Siemens hebben het gat in de markt ontdekt en verhuren volop leegstaande kantoorruimtes aan freelancers. Ook het Belgische Bar d'Office runt ondertussen al 22 coworkingkantoren in ons land. Met een beurtencard of een flexibel maandabonnement kun je bij hen terecht voor een clean desk, wifi en filterkoffie, maar ook voor vergaderlokalen, een restaurant of pingpongpauses.

Het hippe Fosbury & Sons heeft grote plannen: na Antwerpen en Brussel volgen Amsterdam en Valencia. Begin juli opende het ook al een coworkingplek naast De Standaard, op het niet bijster aantrekkelijke bedrijventerrein van Groot-Bijgaarden. Daarmee is coworking stilaan het stadium van de yuppies en latte slurpende creativo's ontgroeid. Zelfs de Efteling en Daison huren kantoorruimte bij Fosbury & Sons.

'Een van de grote voordelen van coworken is dat je in contact komt met mensen van andere bedrijven en je netwerk uitbreidt', vertelt Stijn Geeraets, medeoprichter van Fosbury & Sons. 'Maar evengoed is het een broeinest van nieuwe vrienden.'

Een maatje meer

'Voor mij was het mentaal echt lastig om me altijd in dezelfde kringen te begeven van huishouden en schoolpoortmoeders', zegt Sharon Duverger, die een eigen merk van digitale naaipatronen runt. Al vijf jaar heeft ze een abonnement van acht dagen per maand bij Likebirds, een middelgrote coworkingplek in Gent. 'Als freelancer heb je geen collega's. Ik heb weinig vrienden die net als ik zelfstandig zijn. Contacten met mijn klanten zijn vooral online. Ik miste een klankbord, en dat vind ik bij Likebirds. Bij de lunch of - klassieker - aan de koffiemachine ontmoet je elkaar en geef je elkaar al eens advies.'

'Het zijn geen collega's, maar het begint erop te lijken', lacht Duverger. Twee van hen zijn ondertussen vriendinnen met wie ze vaak op weekend gaat. Maar ook zakelijk rendeert het. 'Laatst tekende ik een patroon voor iemand met een vrij grote borstomtrek. Zelf ken ik

zo niemand in mijn netwerk. Bij Likebirds is er een meisje met wat grotere maten. Ik heb voor haar die outfit gemaakt. In ruil maakt zij reclame voor mij en verwijst ze mensen naar mij door. Een win-winsituatie.'

Maar onverwachte samenwerkingen ontstaan evengoed in een koffiebar. Benjamien Lycke is een jonge componist, die vooral voor zijn administratie naar koffiebars trekt. 'Maar ik heb altijd mijn laptop, geluidsdichte hoofdtelefoon en mini-keyboard bij om muziek te schrijven. Soms zit ik zelfs te dirigeren in de koffiebar, met één hand. Anderen zien dat en spreken me er vaak over aan. Meestal vragen ze welk genre ik speel, of willen ze graag vertellen welke instrumenten ze zelf bespelen. (lacht) In het buitenland werk ik altijd in koffiebars. Op dag twee in Londen sprak de barista mij aan, omdat hij mij had zien dirigeren achter mijn laptop. Hij was een filmmaker en zocht een componist. Daar is een mooi project uit voortgevloeid.'

Vrijdag: waarom we weer

vaker moeten lummelen.

Meer lezen?U kunt deze

reeks ook online lezen op

standaard.be/zomertijd en in

onze nieuwsapp dS Nieuws

Filip Tielens

Copyright © 2019 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden